

<p>Раслыйм: БГББМ директоры Марянин Е.А. _____ Боерык №220-о/д 26 август 2023 ел</p>	<p>Килешенгән: Мәктәп методик советы житәкчесе Взюкова И.Е. _____ Протокол №1 25 август 2023 ел</p>	<p>Каралган: Гуманитар цикл кафедрасы житәкчесе Фролова Ю.В. _____ Протокол №1 25 август 2023 ел</p>
--	---	--

«Татарстан Республикасы

Спас муниципаль районы аерым фәннәрне тирәнтен өйрәнүче

Болгар шәһәренең 1 нче гомуми белем бирү мәктәбе “
муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе.

“Үз тамырларыңны сакла! “ музей программасы.

1-9 нчы сыйныфла

Программаны үткөрү вакыты:2022-2025 ел

Программаны төзүчесе:татар теле һәм әдәбият укытучысы Хайдарова С.Б.

Мәктәп музееының эш планы.

/п	Эш төре	Үткәру вакыты	Жаваплы кеше
	Кирәкле жиһазлар булдыру:стендлар,стеллажлар һ.б.	2022-2025 ел	Музей житәкчесе.
	Музей эшенең календарь планын төзү һәм раслау.	Ел саен 15 09 кадәр	Музей житәкчесе.
	Музей Уставын ,норматив документларын булдыру	Ел саен 15 09 кадәр	Музей житәкчесе.
	Музей советын сайлау яки яңарту	Ел саен 15 09 кадәр	Музей житәкчесе.
	Музейның паспортын төзү	Ел саен 15 09 кадәр	Музей житәкчесе.

Музей фондлары белән эш.

.	Музейда булган предметларга инвентаризация ясау	Ел бую	“Эзләну” төркеме
.	Музей экспонатларын бүлекләргә һәм темалар буюнча системага салу.	Ел бую	“Эзләну” төркеме
.	Инвентарь китабына яңа экспонатларны теркәу	Ел бую	“Эзләну” төркеме
.	Музей архивының электрон варианты булдыру	2022-2025 ел	Музей Советы
.	Музей экспонатларының электрон картотекасын булдыру	2022-2025 ел	Музей Советы

Музей бүлекләрен жиһазлау.

.	Музейга экспонатлар бүлек итүчеләр турында альбом төзү	2023-2024	“Эзләну” төркеме
.	Милли бәйрәмнәр,киемнәр,горөф- гадәтләр турында альбом төзү	2023-2024	“Эзләну” төркеме
.	А.Алишка багышланган стенд ясау	2023	10 нчы сыйныф
.	Күренекле шәхесләргә багышланган стенд төзү	2023	9 нчы сыйныф
.	“Болгар-изге жир” стендын тулыландыру	Ел саен	10 нчы сыйныф

Фәнни-эзләнү эшләре.

.	Докладлар,рефератлар язу	Ел буе	Музей житәкчесе,татар теле укытучылары
.	Район конференцияләрендә катнашу.	План буенча	Музей житәкчесе,татар теле укытучылары
.	Республика,бөтенрәсәй конкурсларында,конференцияләрендә катнашу	План буенча	Музей житәкчесе,татар теле укытучылары

“Үз тамырларыңны сакла!” Мәктәп милли музейда оештырылган түгәрәкнең программасы

Аңлатма язуы.

Нәрсә соң ул тарих? Ул - туган илебезнең, халкыбызның борынгы һәм күптән түгел узган тормышын өйрәнә. Халкыбызның борынгы бабалары элек-электән без яшәгән Идел һәм Чулман буйларын үз итеп, яратып гомер кичергәннәр. Шул заманнардан меңнәрчә еллар узган. Бер буын кешеләр икенчесен алмаштырган, һәр буын үзеннән соң эз калдырган.

«Үз тамырларыңны сакла!» дигән девиз астында без мәктәбебездә милли музей оештырдык.

“Без” юнәлешендә халкыбызның тарихын, мәдәниятен, рухи мирасын, якташ язучы, шагыйрьләрнең ижатын өйрәнү максаты куелды һәм балалар тарафыннан музей тарихи экспонатлар, материаллар белән тулыландырылды.

Икенче юнәлешбез - «Сәламәт тәндә - сәламәт акыл» дигән тема астында сәламәт тормышка омтылыш тәрбияләү.

Өченче юнәлеш түбәндәге эшчәнлекне күздә тоту: әхлакый һәм рухи культура тәрбияләүдә халык педагогикасына, бөек мәгърифәтче Р.Фәхреддин хезмәтләренә таяну.

Югарыда саналган юнәлешләр буенча эш алып бару, болар барысы да балаларда әхлак сыйфатлары булдыра, белем алуга, сәламәт яшәешкә омтылыш уята, үзара һәм башка кешеләр белән аралаша белү күнекмәләрен үстерә.

Дәрәсләр атнага 1 сәгать үткәрелә. Уку елы дәвамында 34 сәгать тәкъдим ителә.

Түгәрәк әгъзалары: 1-9 сыйныф мәктәп укучылары.

Эш урыны: мәктәп музейе.

Максат.

Туган якны, аның табигатен, халыкны, аның бай тарихын, халкыбыз һөнәрләрен, ижатын, үзенчәлеген өйрәнү аша укучыларны рухи яктан бай, ижади сәләтле, югары мәдәниятле, камил шәхес итеп тәрбияләү.

Бурычлар.

ижади шәхес тәрбияләү өчен тиешле шартлар тудыру (түгәрәкләр эшен оештыру);

милләтара аралашу культурасы тәрбияләү;

белем һәм күнекмәләре буенча башкалар белән ярышырлык шәхес формалаштыру;
әйләнә-тирәгә кешелекле мөнәсәбәт тәрбияләү;
көтелмәгән хәлләр, вакыйгалар килеп чыкканда үз-үзеңне дәрәс тоту белү сәләтен үстерү.

Методик эш.

Музей эшчәнлегенә буенча төрле семинарларда, методик оешмаларда, педсоветларда катнашу, тәҗрибә уртаклашу .

Төрле фәнни-гамәли конференцияләрдә катнашу, эзерләнгән материалларны интернет челтәренә чыгару..

Республика һәм шәһәр музейлары белән элемтәдә тору.

Музейны милли экспонатлар белән тулыландыру буенча эзләнү-тикшеренү эшен дәвам итү.

Көтелгән нәтижә.

«Үз тамырларыңны сакла» программасы буенча укучы балалар:

татар халкы тарихын, аның күренекле шәхесләрен, язучыларны аларның хезмәтләрен танырга һәм белергә;

төрле рефератлар, докладлар язу өчен әдәбият белән кулланырга һәм аларны дәрәс, камил итеп яза белергә;

эзләнү эшләре алып барырга, жыелган материалларны анализларга, доклад формасында аларны жыйнарга һәм бу эшенең нәтижәсе буларак төрле фәнни- гамәли конференцияләрдә катнашырга тиеш;

балаларда Ватанга, халыкка, туган телебезгә мөхәббәт, горурлык хисе тәрбияләнәргә тиеш

Музейның календарь – тематик планы.

№ п/п	Тема	Экспонат	Дата
1	" Без — тарихта эзлебез".	Фотоальбом	07.09.2023
2	А.Алиш-балар язучысы.	А.Алиш турында стенд, презентация	14.09.2023
3	А.Алиш “Нечкәбил” әкияте	Китаплар ,презентация	21.09.2023
4	Милли киёмнәр	Камзул,читек,калфак	28.09.2023
5	Чигү үрнәкләре	Чиккән әйберләр	05.10.2023
6	Милли бәйрәмнәр	Көянтә чиләкләр	12.10.2023
7	Татар халык ашлары	Чәк-чәк,өчпочмак	19.10.2023
8	Мин өйдә булышчы.	Көянкә ,чиләк	26.10.2023
9	Халыклар бердәмлеге көне.	Презентация	09.11.2023
10	Шәһри Болгар –туган жирем	Сотрудник БГИАМЗ	16.11.2023
11	Татар халкының күренекле шәхесләре	Портретлар	23.11.2023
12	Татарстан- туган йортыбыз.	Китаплар	30.11.2023
13	Татар халык җырлары	Дисклар ,язмалар	07.12.2023
14	12декабрь–Конституция көне.	Законнар китабы	14.12.2023
15	Яңа елны каршылык	Җырлар	21.12.2023
16	Кышкы табигать	Рәсемнәр	11.01.2024
17	Укучыларның проект эше эшчәнлекләрен оештыру.	Проект эшләре,рефератлар	18.01.2024
18	Укучыларның проект эшләрен яклау.		25.01.2024
19	Без спорт яратабыз	Тимераяк,чаңгы	01.02.2024
20	Татарстанның танылган спортчылары	презентация	08.02.2024
21	Герой шагыйрь, Муса Җәлилнең туган көне	Вертуаль музейда булу	15.02.2024
22	Хәзерге көн геройлары турында сөйләшү	презентация	22.02.2024
23	Спас районы геройлары Мемориал такта Зиннатуллин Р.Р.		29.02.2024
24	Халыкара хатын – кызлар көне	Чәчәкләр,открыткалар	07.03.2024
25	Әбием сандыгында ниләр бар?	Сандык,чигүле әйберләр	14.03.2024

26	“Нәүруз”бәйрәме	рәсемнәр	21.03.2024
27	Язгы матурлык	рәсемнәр	11.04.2024
28	Габдулла Тукай-бөек шагыйрь	Портрет,рәсемнәр	18.04.2024
30	Габулла Тукай әсәрләре белән танышу.	китаплар	25.04.2024
31	Жинү көне	презентация	09.05.2024
32	Күңелле жәй.Жәйге уеннар.	презентация	16.05.2024
33	Татар халык уеннары “Сабантуй”	Чүлмәк,чиләкләр,көянтә	23.05.2024
34	Музейның еллык эшен йомгаклау		30.05.2024

Список детей

№ п\п	класс	ФИО
1	1	Нафиков Ислам Радикович
2	2	Хайрутдинова Камиля
3	2	Орлова Даржя Викторовна
4	2	Закиров Дамир Эдуардович
5	3	Садыков Ильназ Ильфатович
6	3	Валиуллин Эмиль Ильдарович
7	4	Габдрахманов Ислам Ильнарович
8	4	Хисматуллин Исмаил Асхатович
9	5	Закирова Ильвина Ильшатовна
10	5	Сагирова Зарина Ильнуровна
11	6	Мифтохова Ильвина Радифовна
12	7	Рахимова Ралина Ильнуровна
13	9	Ахметвалеев Салават Рамилевич
14	9	Сафин Салават Ильнурович
15	9	Рамазанова Камиля